

SZÁRNYALNAK A KATALIZÁTOR- ALAPANYAGOK ÁRAI

Épphogy beléptünk a 2020-as évbe, két nyersanyag már látványos árnövekedést ért el. Az autós szlengben a katalizátor az a kipufogógáz-tisztító egység, katalitikus átalakító, melyben a testre, a hordozó vázra (ez lehet kerámia vagy fém) felvitt felületnövelő közbelső réteg (wash-coat réteg) tartalmazza a katalizátorfémeket. A katalizátor olyan anyag, ami úgy gyorsítja fel a kémiai reakciót, hogy ő maga annak során nem változik meg. A cikk a katalizátorfémek árnövekedéséről tudósít.

A palládium továbbra is tartja a rekordmagasságú árát, a ródiomé pedig 40%-kal növekedett az új év első néhány hetében. A világ palládium- és ródiumkészletének nagy részét a katalizátorok gyártásához használják, amelyek szabályozzák a károsanyag-kibocsátást. A jogszabályok szigorításának eredménye, főként Kínában, az USA-ban és Európában, hogy nagyobb mennyiséget szeretne feldolgozni az autópálya, mint amennyit a kitermelők teljesíteni tudnak, így hatalmas mennyiségben szükség van ródiumra (Rh) és palládiumra (Pd). A nagymértékű keresletre viszont áremelés volt a válasz.

A palládium rekordmagassággal, közel 60%-os emelkedéssel zárta a 2019-es évet. Ez év január 17-én a palládium jegyzett ára 2224,90 dollár/uncia volt. A Johnson Matthey speciális vegyipari vállalat adatai szerint a ródium ára 40%-kal emelkedett a tavalyi év végétől, azaz 6050 US\$/unciáról, 8750 US\$/unciára.

Az árak növekedésével az autógyártók rákényszerülnek az olcsóbb alternatívák megtalálására, ilyen például a platina alkalmazása. A palládium magas ára miatt felmerült lehetséges megoldásként a platínával történő helyettesítése, mivel a platina ára több, mint 1000 dollárral kevesebb. A ródium

íránti igény továbbra is nagy lesz, mivel nincs helyettesítője.

A palládium azonban nem helyettesíthető teljes mértékben a platínával, de hasonló tulajdonsággal rendelkeznek. A platínát főként a dízelüzemű járművek katalizátoraiban használják, míg a palládiumot a benzinmotoros járműveknél. „A helyettesítés problémája a tanúsítás elkészítéséhez szükséges időben rejlik, ami egy-két évet is igénybe vehet, emellett pedig hatalmas költségekkel is jár” – mondta Johann Wiebe, a Refinitiv GFMS csapatának vezető fémelemzője.

Meglehetősen drága az új járműalkatrészek tanúsításának megszerzése, ezek nélkül pedig nem lehet eladni a járműveket. Ha a platina és a palládium árai között továbbra is ilyen ütemben fog

növekedni a különbség, akkor sor kerülhet a helyettesítésre, ám valószínűtlen, hogy ez a közeljövőben megtörténik.

A palládium ára a jövőben is új rekordcsúcsokat fog megdönteni és a ródium is új csúcst érhet el ebben az évben. A ródium legnagyobb ára 10000 dollár/uncia volt 2008-ban. ■

(P.D. – Ó.P.)

Forrás:

Myra P. Saefong: Why palladium prices keep hitting new highs and rhodium has already rallied by over 40% this year;
<https://www.marketwatch.com/>

JM Johnson Matthey
Inspiring science, enhancing life